

УДК 793.31.011.26.03.072.3(=161.2):050(477.83-25)"193"
DOI <https://doi.org/10.15407/nz2026.01.122>

ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ НАРОДНОЇ ХОРЕОГРАФІЇ УКРАЇНЦІВ У ПУБЛІКАЦІЯХ РОМАНА ГАРАСИМЧУКА НА СТОРІНКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРІОДИКИ ЛЬВОВА КІНЦЯ 1930-х РОКІВ

Валентин ЛЯШЕНКО

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8647-8884>
аспірант кафедри режисури та хореографії,

Львівський національний університет імені Івана Франка,
вул. Валова, 18, 79008, м. Львів, Україна,
e-mail: Valentyn.Liashenko@lnu.edu.ua

Здійснено спробу комплексно охарактеризувати проблеми дослідження народної хореографії українців у публікаціях Романа Гарасимчука (1900—1976) на сторінках української періодики Львова кінця 1930-х рр. *Мета статті* — на основі опрацювання маловідомих у сучасній мистецтвознавчій та етнологічній літературі статей знаного українського дослідника народних танців Р. Гарасимчука визначити місце, відведене в них проблемам дослідження народної хореографії українців, проаналізувати викладені в них основні ідеї автора та вплив останніх на подальші студії народних танцювальних рухів. *Актуальність теми* зумовлена тим, що означений аспект наукової спадщини Р. Гарасимчука на ниві вивчення народних танців досі не був предметом спеціального дослідження. *Об'єктом дослідження* є науково-публіцистичні статті Р. Гарасимчука на сторінках українських газет та журналів Львова кінця 1930-х рр., що були присвячені різним аспектам українознавчих студій та культурно-просвітницької роботи, а *предметом* — представлена в них проблематика про стан дослідження українських народних танців, їхні регіональні та вузько локальні особливості, методологію та першочергові завдання відповідних студій. В основі *методології дослідження* лежить культурно-історичний метод, який дає можливість проаналізувати не лише історичні обставини (хронологія, причини, наслідки) появи відповідних статей Р. Гарасимчука та широкий спектр піднятих в них проблем, а й відповідний культурний контекст (цінності, світогляд, традиції).

Ключові слова: хореографічна культура, Роман Гарасимчук, народні танці, танцювальні рухи, етнологія, мистецтвознавство, методологія, картографування, польові дослідження.

Valentyn LIASHENKO

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-8647-8884>

Postgraduate Student of the Department
of Directing and Choreography,
Ivan Franko National University of Lviv,
18, Valova Str., 79008, Lviv, Ukraine,
e-mail: Valentyn.Liashenko@lnu.edu.ua

PROBLEMS OF RESEARCH INTO UKRAINIAN
FOLK CHOREOGRAPHY
IN THE PUBLICATIONS OF ROMAN
HARASYMCHUK ON THE PAGES OF LVIV'S
UKRAINIAN PERIODICALS OF THE LATE 1930-s

The article presents the first attempt to comprehensively characterize the key problems in researching Ukrainian folk choreography as reflected in the publications of Roman Harasymchuk (1900—1976) in the Ukrainian periodicals of Lviv in the late 1930s. The relevance of the topic lies in the fact that this particular aspect of R. Harasymchuk's scholarly legacy in the field of folk dance studies has not yet been the subject of dedicated academic investigation.

Harasymchuk's scholarly and journalistic articles from the late 1930s, published in Lviv newspapers and magazines, served as a response of the young ethnologist to the contemporary developments in Ukrainian studies and the national life of Ukrainians in interwar Poland. At the same time, these publications functioned as an important tool for promoting and popularizing Ukrainian culture and for emphasizing the need for its systematic study and preservation.

As might be expected, among the topics and issues addressed in these works, folk dances occupy a significant place, particularly the pressing challenges and tasks associated with their comprehensive scholarly study — an area that was at the center of R. Harasymchuk's academic interests at the time. He emphasized the considerable educational and formative potential of Ukrainian folk dances and their role in preserving the national identity of Ukrainians under conditions of hostile occupation.

Among the realities, narratives, and issues mentioned in these publications in connection with specific folk dances, traditional Hutsul dances clearly prevail. At that time, R. Harasymchuk had far more extensive materials on them, including both his own field research and analytical studies. In contrast, his knowledge of the dance traditions of other ethnographic regions — such as the neighboring Boiko and Lemko areas — was then limited to fragmentary literary references (originally used as comparative material for his Hutsul studies). His comprehensive field research in these regions began somewhat later: in the Boiko area from 1940, and in Lemko area, Western Podillia, the historical-ethnographic region of Volynia, and the central districts of Lviv region only in the 1950s.

Keywords: choreographic culture, Roman Harasymchuk, folk dances, dance movements, ethnology, art studies, methodology, mapping, field research.

Вступ. *Мета статті* — на основі опрацьован-ня маловідомих у сучасній мистецтвознавчій та етнологічній літературі статей знаного українсько-го дослідника народних танців Романа Гарасимчука визначити місце, відведене в них проблемам дослідження народної хореографії українців, проаналізувати викладені в них основні ідеї автора та вплив останніх на подальші студії народних танцювальних рухів.

Актуальність теми зумовлена тим, що означений аспект наукової спадщини Р. Гарасимчука на ниві вивчення народних танців досі не був предметом спеціального дослідження.

Об'єктом дослідження є науково-публіцистичні статті Р. Гарасимчука на сторінках українських газет та журналів Львова кінця 1930-х років, що були присвячені різним аспектам українознавчих студій та культурно-просвітницької роботи, а *предметом* — представлена в них проблематика про стан дослідження українських народних танців, їхні регіональні та вузько локальні особливості, методологію та першочергові завдання відповідних студій.

В основі *методології дослідження* лежить культурно-історичний метод, який дає можливість проаналізувати не лише історичні обставини (хронологія, причини, наслідки) появи відповідних статей Р. Гарасимчука та широкий спектр піднятих в них проблем, а й відповідний культурний контекст (цінності, світогляд, традиції), зрозуміти, як тогочасні культурні та суспільно-політичні процеси в міжвоєнній Польщі впливали на основні тенденції, методологічну основу та результати дослідження українських народних танців, їхнього розуміння як важливої ділянки національної культури.

Висновки. Серед проблематики, що була представлена у низці статей Р. Гарасимчука кінця 1930-х років, певне місце відведено й українським народним танцям, актуальним проблемам та завданням їхнього комплексного дослідження. Ці праці та висловлені в них ідеї сприяли формуванню у середовищі українських науковців (передовсім тогочасної Галичини) розуміння важливості дослідження народних танців як одного з елементів традиційної культури, потреби проведення системних, масштабних досліджень їхніх регіональних особливостей із одночасним виведенням цих студій на високий науковий рівень зі збором чітко паспортизованих польових першоджерел, ви-

користанням картографічної методики, з'ясуванням історичних коренів окремих танців, шляхів їхнього поширення та трансформації, місця у культурно-побутовій та обрядовій сферах.

Основна частина. Роман Гарасимчук належить до числа найавторитетніших знавців народної хореографії українців. Його діяльність на цій ниві розпочалася в 1930-х роках. Тоді він як студент гуманістичного факультету Університету Яна Казимира у Львові за основну тему свої наукових пошуків обрав гуцульські народні танці. На основі особисто зібраних польових матеріалів на теренах галицької Гуцульщини він у 1935 р. успішно захистив магістерську роботу про козацькі танці цієї етнографічної групи українського народу [1, с. 80; 2, с. 332—336, 351—352, 532]. Після завершення університету молодий етнолог продовжив свою наукову діяльність в Етнографічній комісії Наукового товариства імені Шевченка у Львові (далі — НТШ), Культурно-історичному музеї НТШ та утвореному в 1937 р. Товаристві прихильників згаданого музею [3, с. 1120—1122; 4, с. 8—9]. Паралельно молодий науковець під керівництвом професора кафедри етнології Львівського університету Адама Фішера готував докторську роботу про гуцульські танці та здавав відповідні іспити в університеті. У першій половині 1939 р. робота була опублікована польською мовою у вигляді монографії [5], а в червні того ж року відбувся сам захист [1, с. 80; 2, с. 375—376, 389, 395].

У публікаціях про біографію та наукову спадщину Р. Гарасимчука 1930-х років основна увага приділена його навчанню в університеті, підготовці та успішному захисту магістерського та докторського досліджень, його працю в згаданих інституціях НТШ [3, с. 1118—1120; 4, с. 7—9; 6, с. 1114]. Відповідні факти з біографії вченого значно частіше знаходимо й у спеціальних дослідженнях про історію згаданих осередків [1, с. 79—81, 102—103; 2, с. 82, 120, 214, 332—336, 339, 351—352, 375—376, 389, 395, 414, 532; 7, с. 106; 8, с. 320; 9, с. 296—298; 10, с. 114—118, 121; 11, с. 758, 761, 762; 12, с. 589; 13, с. 100—101, 106—107, 122, 136—137, 151—153; 14, с. 22, 27, 31, 38, 43]. Водночас автори згаданих публікацій лише побіжно згадують про низку статей Р. Гарасимчука, що була опублікована наприкінці 1930-х років на сторінках українських га-

зет («Діло», «Новий Час», «Літературно-науковий додаток “Нового Часу”», «Нова зоря») та журналів («Нова хата», «Наша Батьківщина», «Життя і знання») Львова [3, с. 1121; 4, с. 9; 6, с. 1114]. У них він не лише звертався до широких кіл української громадськості із закликом активно долучитися до підтримки важливих народознавчих проєктів (розвитку музейництва, фіксації фольклорно-етнографічних матеріалів), а й висловив низку ідей із ділянки методики та методології народознавчих студій, що були адресовані передусім значно вужчому колу фахівців (етнологів, музейників, фольклористів, мистецтвознавців, етномузикологів та ін.) та були покликані вивести тогочасні українознавчі студії на якісно вищий рівень. З-поміж цих публікацій сучасні дослідники його наукової спадщини згадують передусім статтю про перспективи використання картографічної методики українськими музейниками [15, с. 44—46]. Натомість підняті у тодішніх статтях Р. Гарасимчука проблеми дослідження народних танців досі жодного разу не піднімалася у наукових публікаціях про життєвий шлях ученого чи його наукові студії на ниві української народної хореографії.

Значна активізація Р. Гарасимчука на ниві публікації науково-популярних статей на сторінках тогочасної галицької преси припадає на 1938 — першу половину 1939 року, що було пов'язано передусім із його діяльністю в Товаристві прихильників Культурно-історичного музею НТШ. Зокрема, у січні 1938 р. у спеціальній публікації на шпальтах львівської газети «Нова зоря» він підняв проблему важливості україномовних ефірів на радіо в тодішній Польщі. Вчений стверджував, що такі ефіри є важливим для українських громадян міжвоєнної Речі Посполитої, позаяк дають можливість їм послухати щось рідною мовою, а з іншого боку *«показують чужинцям наш культурний дорібок і тим самим роблять для нас пропаганду»* [16]. З огляду на сказане, вчений акцентував увагу на тому, що до підбору матеріалів для таких ефірів слід підходити дуже уважно та відповідально. Для прикладу, він проаналізував кілька таких конкретних ефірів за попередній 1937 р., відзначив певні позитивні аспекти, а водночас висловив і низку обґрунтованих зауважень. Найдокладніше молодий етнолог проаналізував виступ Г. Заклинської 22 грудня 1937 р. про україн-

ські народні танки, що була проілюстрована численними музичними прикладами. Основним недоліком цієї лекції Р. Гарасимчук вважав відсутність єдиного критерію в запропонованій доповідачкою структурі викладу матеріалу, адже народні танці можна класифікувати на основі різних аспектів (обрядове використання, «тектонічно-формальна будова», експресивність та інші). Тож він з прикрістю констатував: *«Не булоби це трактування таке жалюгідне, якщо б образ нашої народної танкової культури вийшов повний і ясний»* [16]. Водночас він відзначив, що лекторка майже не торкнулася проблеми територіального поширення народних танців та висловила низку необґрунтованих тверджень про ареали поширення та генезис окремих танків (наприклад, Г. Заклинська означила «аркан» як суто гуцульський оригінальний танець, натомість Р. Гарасимчук констатував його не гуцульське походження), не згадала справді оригінальних місцевих танків Гуцульщини, Бойківщини, Лемківщини, Полісся та інших етнографічних районів, нічого не сказала про метричну та ритмічну складову танкових мелодій, що є однією з найважливіших характеристик народних танців.

Стосовно тези про негуцульське походження «аркану», то наприкінці 1930-х років молодий етнолог, очевидно, більше схилився до думки про його румунське походження. Натомість у пізнішій монографії 1950-х років про гуцульські танці Р. Гарасимчук із цього приводу не висловив чіткої власної позиції. З одного боку, він хоча чітко й не вказав на румунське походження цього танцю, але навів думки окремих українських та іноземних народознавців ХІХ — початку ХХ ст. про подібність гуцульського танця «аркан» та волоського (румунського) танцю «аркануль» (або «аркан») [17, с. 309], вказав на окремі з таких спільних рис [17, с. 308, 316, 319], а також навів розповіді самих респондентів про те, що *«аркан» принесли ремісники та гуцули, які перебували на роботах в Румунії і відбували військову службу в австрійських полках, що були розміщені на Буковині»* [17, с. 309]. З іншого боку він згадав окремі письмові джерела ХІХ — початку ХХ ст. та подав перелік власних найстаріших респондентів, що мовляв мало б підтвердити, що *«гуцули танцюють “аркан” дуже давно»* [17, с. 311].

Наприкінці червня 1938 р. напередодні літніх ваканцій на сторінках львівського «Діла» Р. Гарасимчук

у статті під промовистою назвою «Тим, що люблять народний побут, під увагу» звернувся зі закликом до інтелігенції, робітників, учителів, школярів та широких кіл українства краю збирати у сільській місцевості цінні артефакти для музейних колекцій: «*Все-ж мусимо при цьому пам[']ятати, що у нашому дозвіллі, без особливих зусиль, можемо виконати працю, яка буде великим вкладом у розбудову нашої культури. Маємо на увазі наше музейництво. Ще багато предметів нашого народного побуту та старовини нема по наших краєвих та областних музеях. Їх треба конче зібрати. В цьому напрямі можуть багато зробити ті, що їдуть на вакації в наші села*» [18]. Далі він подав досить широкий перелік артефактів із різних ділянок народної культури, серед яких знаходимо й прохання збирати експонати «з ділянки музики і танків», до яких він передусім відніс «музичні інструменти, знімки (тобто фотографії. — В. Л.) танків». Тижнем пізніше майже ідентична стаття була опублікована й на шпальтах газети «Нова Зоря» [19], що передусім свідчить про прагнення автора, щоб якомога більша кількість української громадськості прочитала її та відгукнулася на цей заклик.

Окремі цікаві згадки про народні танці знаходимо в етнологічній розвідці Р. Гарасимчука «Андріївське ворожіння», в якій він спробував узагальнити наявні на той момент численні описи відповідного елемента андріївської обрядовості з різних місцевостей та етнографічних районів України. Автор стверджував, що свято надвечір'я свята Андрія стало новорічним святом, коли початок церковного року прив'язали до першої неділі посту, яке приблизно збігається зі святом Андрія. Первісно це було свят для широких верств населення (свідченням чого є збережені ворожіння з господарськими мотивами), але згодом перетворилося у самостійне новорічне свято, що присвячене головно молоді. Протестаном на міжвоєнний період, за словами дослідника, новорічний характер свята вже майже затерся, а залишилися лише забави та ворожіння. З-поміж останніх етнолог спробував зосередити основну увагу лише на тих моментах, що, на його думку, стосуються «сугестії»¹ чи проя-

вів галюцинацій, а також психопатологічних та сексуальних проявів.

У цій статті він подав й одне цікаве у контексті нашої розвідки ворожіння на долю дівчат. Тож доречно буде подати тут його опис. В Андріївське надвечір'я одна з дівчат запалювала малі скіпки та давала їх усім присутнім на вечорницях хлопцям та дівчатам. Вони тримали ці скіпки у правій руці ніби смолоскипи та при цьому співали:

*Ай кобим знав єже погину,
Запаливбим і свою хатину,
Найби вона ізгоріла,
Що мене не приютила.*

Чия скіпка найшвидше згорить і погасне, той нібито мав невдовзі померти. Тоді всі обступали його та співали немов би похоронне голосіння:

*Не покидай же нас [.] наш миленький,
У світ не ходь далесенький,
Бо нам без тебе [.] сивий голубе,
Ой тяжко, тяжко, ой тяжко буде.*

Іноді таку дівчину навіть символічно приготовляли до смерті (тобто одягали як покійницю), клали її на стіл, вбирали квітами, а порубок будив її від смертного сну [20, с. 3—4]. Р. Гарасимчук стверджував, що цей мотив «володів довго середньовіччям, у нас же на Гуцульщині виступає він тепер в народньо-му танку “козак голяр”»² [20, с. 4].

13 червня 1938 р. на VI Краєвому українському музейному з'їзді в Коломиї та 17 листопада того ж року на засіданні Етнографічної комісії НТШ Р. Гарасимчук виголосив цінну доповідь «Картографічна метода в етнографічному відділі обласного музею», яку на початку 1939 р. опублікував у формі статті [21]. Як стверджує сучасний дослідник Ігор Гілевич, у цій праці він «одним із перших українських етнографів звернув увагу на продуктивність нового на той час картографічного ме-

використовуючи фізичного примусу. Визначається як сукупність різних засобів вербального і невербального емоційно забарвленого впливу на людину з метою створення у неї певного стану або спонукання її до певних дій.

² Докладну характеристику цього танцю з відомостями про його історичні корені, ареал поширення на теренах галицької Гуцульщини (як станом на момент експедицій Р. Гарасимчука початку 1930-х років, так і вже в повоєнні роки), описом його структури та вузько локальних особливостей знаходимо у пізнішій підсумковій праці вченого про гуцульські народні танці [17, с. 174—178].

¹ Сугестія — це тип прямого повідомлення, через яке людина намагається впливати на рішення, вірування, судження, думки та поведінку іншої людини чи групи людей, не звертаючись до раціональної аргументації та не

тоду в народознавчих студіях, зокрема і на поприщі польових етнографічних досліджень різних явищ традиційної культури» [15, с. 44]. Попри те, що у самій статті автор докладно пояснив численні переваги широкого використання відповідної методики на прикладі картографування наявних у фондах музею «Сокальщина» сорочок та їхніх характерних рис, він перелічив значне коло явищ традиційної культури, які також слід було картографувати, серед них знаходимо музику й танці [21, с. 51]. Ці карти мали б систематизувати стан збору відповідних експонатів для того чи іншого музею на досліджуваних ним теренах (тодішні українські регіональні музеї Галичини за область таких досліджень обирали певний повіт або ж етнографічний район), а водночас бути надійним підґрунтям для подальших етнографічних та етнологічних досліджень, «що мають окреслити тип предметів відносно якоїсь культури та визначити її джерела, впливи, розповсюдження та зв'язки з культурами іншими» [21, с. 52]. Автор стверджував, що «в динаміці розбудови обласного музейництва картографічна метода сповнить своє велике значення, якщо зібрання етнографічних предметів відбуватиметься планоно та якщо основно добудемо для етнографічного відділу все, що складається на матеріальну, суспільну й духовну культуру народу області музею» [21, с. 52]. До слова, саме з цією метою дослідник широко використав картографічний метод у своїй монографії про гуцульські танці 1939 року, до якої увійшло 26 карт [5], а згодом вже у радянський період виступив ініціатором підготовки «Атласу матеріальної культури західних областей УРСР» [15, с. 44].

У контексті пропонованого дослідження на особливу увагу заслугове велика стаття Р. Гарасимчука «Народні пісня Карпат і стан наукових дослідів над ними», що була опублікована у січні 1939 р. У ній він охарактеризував стан дослідження та регіональні особливості пісенного фольклору корінного населення українських етнічних земель в межах міжвоєнної Чехословаччини, на означення яких він використав термін Карпатська Україна. До роботи була додана відповідна карта, яка охоплює не лише т. зв. Підкарпатську Русь як одну з трьох частин тодішньої Чехословаччини, а й українські етнічні землі в складі Словацької автономії. У статті автор пе-

редусім відзначив особливу роль Філарета Колесси у вивченні пісенного фольклору закарпатських бойків, гуцулів та лемків. Особливу увагу молодий дослідник присвятив обрядовому фольклору, зокрема згадав й окремі обряди, невід'ємним компонентом яких були обрядові танці. Для прикладу, говорячи про поширені на закарпатській (як і на галицькій) Лемківщині «субітки або свято-іванські пісні» стверджував, що вони виступають «у зв'язку з субітковим обрядом разом із скоками через розпалений вогонь, танком дококола нього та біганням із запаленою соломою, а також із паленням посвяченого старого зілля» [22]. Вказав дослідник народного хореографічного мистецтва і на особливу роль обрядових танків молоді на Великдень: «[На закарпатській Бойківщині] на цвинтарях побіч церков співають дівчата одним хором у загальному танку **веснянки** або **гаївки**, а на Гуцульщині **пісні великодні** (тут і далі виділення Р. Гарасимчука. — В. Л.) [22]». Також Р. Гарасимчук згадав про таку групу «звичайних пісень» як танкові («Поважне місце в пісенній народній традиції займають звичайні пісні, т. зв. **співанки** або **свічки**. Є це пісні історичні, станові, родинні, любовні, балади, гумористичні й танкові» [22]) та вказав на тісні зв'язки низки жанрів пісенного фольклору з танцями («Чимало стрічаємо балад, пісень дівочьких, любовних, жіночих, парубочьких і жартівливих, — переважно танкових» [22]).

Наприкінці січня 1939 р. на сторінках «Нового Часу» він також опублікував концептуальну статтю «За збереження народної культури», в якій звернувся до широких кіл української громадськості різних етнографічних районів у кордонах Другої Речі Посполитої сприяти комплексному дослідженню народної культури власного народу, яким займаються фахові науковці зі середовища Етнографічної комісії НТШ [23]. З точки зору методології таких досліджень молодий учений акцентував увагу на тому, що час просто відповідей на анкети місцевими мешканцями вже минув, тож краще нехай фахівці приїжджають у терен. Це він аргументував значно докладнішою фіксацією польового матеріалу спеціалістом і відповідно значно вищою науковою вартістю зафіксованих відомостей. Мовляв зібрані таким чином матеріали значно перевершують зафіксовані аматором навіть на основі складеної фахівцем

анкети-програми. Щоправда, у цій публікації автор не перерахував ділянок, які б заслуговували на більшу чи першочергову увагу науковців. На нашу думку, він зробив це цілком свідомо, позаяк був переконаний, що слід проводити комплексні дослідження різних ділянок, зокрема й народних танців.

Висновки. Підсумовуючи пропоновану розвідку, можемо констатувати, що згадані тут науково-публіцистичні статті Р. Гарасимчука кінця 1930-х років, що були опубліковані на шпальтах львівських газет та журналів, були свого роду реакцією молодого етнолога на тогочасні процеси на ниві українознавчих студій та українського національного життя міжвоєнної Польщі. Водночас вони виступали важливим інструментом популяризації та пропаганди української культури та актуалізації потреби її комплексного дослідження та збереження.

Як слід було очікувати, серед представлених у цих працях тем та проблем певне місце відведено й народним танцям, актуальним проблемам та завданням їхнього комплексного дослідження, позаяк ця тема тоді знаходилась у центрі наукових зацікавлень молодого етнолога. Р. Гарасимчук вказав на значний виховний потенціал українських народних танців, їхню роль у збереженні національної ідентичності українців в умовах ворожої окупації наших земель.

Серед згаданих у цих публікаціях реалій, сюжетів та проблем, пов'язаних із конкретними народними танцями, відчутно превалюють традиційні гуцульські танці, про які на той момент він мав значно більші напрацювання (як власні польові дослідження так і підготовлені аналітичні праці). Натомість про танцювальні традиції мешканців інших етнографічних районів, зокрема й сусідньої Бойківщини та Лемківщини він мав опрацьовані на той момент лише фрагментарні літературні згадки з літератури (які йому до того були потрібні у якості порівняльного матеріалу до праць про гуцулів), а власні комплексні польові дослідження там почав проводити трохи пізніше: на Бойківщині від 1940 р., а на теренах Лемківщини, Західного Поділля, історико-етнографічної Волині, центральних районів Львівської області вже в 1950-х роках.

Стосовно ж впливу цих ідей Р. Гарасимчука на подальші дослідження українських народних танців, то вони сприяли формуванню у середовищі українських науковців (передовсім тогочасної Галичини) розуміння важливості дослідження народних танців

як одного з елементів традиційної культури, потреби проведення системних, масштабних досліджень їхніх регіональних особливостей із виведенням цих студій на високий науковий рівень зі збором чітко паспортизованих польових першоджерел, використанням картографічної методики, з'ясуванням історичних коренів окремих танців, шляхів їхнього поширення та трансформації, місця у культурно-побутовій та обрядовій сферах.

1. Тарнавський Р. *Кафедра етнології Львівського університету. Класичний період (1910—1947)*. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2016. 236 с.
2. Тарнавський Р.Б. *Народознавство у Львівському університеті наприкінці ХІХ — у першій половині ХХ ст.: контексти, дискурси, наукові зв'язки: дис. [...] докт. іст. наук. Спеціальності: 07.00.01 — історія України, 07.00.05 — етнологія*. Львів, 2020. 550 с. (на правах рукопису). URL: <https://surl.li/zcz0>
3. Маковецька Х. Той, хто «працював з серцем». *Народознавчі зошити*. 2000. № 6. С. 1117—1127.
4. Павлюк С., Кирчів Р. Унікальне дослідження і його автор. *Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат*. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2008. Кн. 1: Гуцульські танці. С. 5—28.
5. Narasymczuk R.W. *Tance Huculskie*. Lwów, 1939. 304 s.
6. Моздир М. Вчений-народознавець. *Народознавчі зошити*. 2000. № 6. С. 1114—1116.
7. Сапеляк О. *Етнографічні студії в Науковому товаристві ім. Шевченка (1898—1939 р.р.)*. Львів, 2000. 207 с.
8. Кирчів Р. Зв'язки українських учених з «Towarzystwem Ludoznawczym». *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*. 2009. Вип. 48. С. 317—325.
9. Пацай Т. Особливості етнографічних студій в НТШ у міжвоєнний період (на основі протоколів засідань Етнографічної комісії). *Народознавчі зошити*. 2012. № 2. С. 294—299.
10. Пацай Т. Етнографічні експедиції Товариства приятелів Гуцульщини, *Народознавчі зошити*. 2018. № 1. С. 112—124.
11. Надопта А. Роль громадських, наукових та церковних організацій та української церкви у формуванні та становленні українського етнографічного музейництва Галичини кінця ХІХ — 30-х рр. ХХ ст. *Народознавчі зошити*. 2012. № 4. С. 758—774.
12. Кушнір В. Джерела фінансування та видатки музею Наукового товариства ім. Шевченка у 1920—1930-х рр. *Народознавчі зошити*. 2013. № 4. С. 586—590.
13. Кушнір В. *Музей Наукового товариства ім. Шевченка (1892—1940 рр.)*. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2021. 192 с.
14. Глушко М. Етнографічна комісія Наукового товариства імені Шевченка у Львові (1898—1940): персо-

- нальний склад, функції. Глушко М. *Народознавчі студії в Науковому товаристві імені Шевченка (1895—2020)*. Львів, 2022. С. 17—55. (Серія: Українська наукова бібліотека НТШ. Ч. 52).
15. Гілевич І. Українська етнографічна наука у першому повоєнному десятилітті та польові дослідження Полісся. *Вісник Львівського університету. Серія історична*. 2008. Вип. 43. С. 34—53.
  16. Гарасимчук Р. З приводу одної авдіції в радію. *Нова Зоря*. 13 січня 1938. Ч. 2 (1102).
  17. Гарасимчук Р. Народні танці українців Карпат. Кн. 1: Гуцульські танці. Львів: Інститут народознавства НАН України, 2008. 607 с.
  18. Гарасимчук Р. Тим, що люблять народній побут, під увагу. *Діло*. 22 червня 1938. Ч. 134. С. 4.
  19. Гарасимчук Р. Про потреби музейництва. Слово до тих, що їдуть на вакації. *Нова Зоря*. 3 липня 1938. Ч. 49 (1149).
  20. Гарасимчук Р. Андріївське ворожіння. *Нова хата*. 1938. Ч. 24.
  21. Гарасимчук Р.В. Картографічна метода в етнографічному відділі обласного музею. *Наша Батьківщина*. 1939. № 2. С. 49—52.
  22. Гарасимчук Р.В. Народні пісня Карпат і стан наукових дослідів над ними. *Літературно-науковий додаток «Нового Часу»*. 23 січня 1939. Ч. 4.
  23. Гарасимчук Р. За збереження народньої культури. *Новий час*. 30 січня 1939. Ч. 20.
- REFERENCES
- Tarnavskiy, R. (2016). *Department of Ethnology of Lviv University. Classical period (1910—1947)*. Lviv: Ivan Franko Lviv National University [in Ukrainian].
- Tarnavskiy, R. (2020). *Folk Studies at Lviv University in the late 19th — first half of the 20th century: contexts, discourses, scientific connections. Thesis for the scientific degree of Doctor of Historical Sciences, specialties 07.00.01 — History of Ukraine, 07.00.05 — Ethnology*. Lviv. Retrieved from: <https://surl.li/zczo> [in Ukrainian].
- Makovetska, Kh. (2000). The one who «Worked with his Heart». *The Ethnology notebooks*, 6, 1117—1127 [in Ukrainian].
- Pavlyuk, S., & Kyrchiv, R. (2008). A unique study and its author. *Harasymchuk, R. Folk dances of Ukrainians of the Carpathians. Hutsul dances* (Book 1, pp. 5—28). Lviv: Institute of Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R.W. (1939). *Hutsul Dances*. Lviv [in Polish].
- Mozdyr, M. (2000). The Scholar-ethnologist. *The Ethnology notebooks*, 6, 1114—1116 [in Ukrainian].
- Sapeliak, O. (2000). *Ethnographic studies in the Shevchenko Scientific Society (1898—1939)*. Lviv [in Ukrainian].
- Kyrchiv, R. (2009). The contacts between Ukrainian scholars and «Towarzystwo Ludoznawcze». *Visnyk of the Lviv University. Philological series* (Issue 48, pp. 317—325) [in Ukrainian].
- Patsay, T. (2012). On particularities of ethnographic research-works by Shevchenko scientific society at interwar period (according to Transactions of sessions of Ethnographic commission). *Ethnology notebooks*, 2, 294—299 [in Ukrainian].
- Patsai, T. (2018). Ethnographic expeditions of the Society of Friends of the Hutsul Region. *Ethnology notebooks*, 1, 112—124 [in Ukrainian].
- Nadopta, A. (2012). On the role of non-governmental scientific organizations and church congregations in creation and establishing of ukrainian ethnographical museum works in Galicia (late XIX c. to 1930s). *Ethnology notebooks*, 4, 758—774 [in Ukrainian].
- Kushnir, V. (2013). On some sources of financial support and expenses by the museum of Shevchenko Scientific Society during 1920s and 1930s. *Ethnology notebooks*, 4, 586—590 [in Ukrainian].
- Kushnir, V. (2021). *The museum of Shevchenko Scientific Society (1892—1940)*. Lviv: Institute of Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
- Hlushko, M. (2022). The Ethnographic Commission of the Shevchenko Scientific Society in Lviv (1898—1940): personnel, functions. *Hlushko, M. Ethnographic Studies at Shevchenko Scientific Society: articles and materials* (Pp. 17—55). Lviv [in Ukrainian].
- Hilevych, I. (2008). Ukrainian ethnology in a post-war decade and the field exploration of Polissia. *Visnyk of the Lviv University. Series History* (Issue 43, pp. 34—53) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (1938, January 13). About one audition on the radio. *New Star* (Part 2) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (2008). Folk dances of the Ukrainians of the Carpathians (Book 1: Hutsul dances). Lviv: Institute of Ethnology of the National Academy of Sciences of Ukraine [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (1938, June 27). For those who love folk life, consider. *Work* (Part 134, p. 4) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (1938, July 3). On the needs of museum work. A word to those going on vacation. *New Star* (Part 49) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (1938). St. Andrew's Day Fortune-telling. *New House* (Part 24) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R.W. (1939). Cartographic method in the ethnographic department of the regional museum. *Our Motherland*, 2, 49—52 [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R.W. (1939, January 23). Folk songs of the Carpathians and the state of scientific research on them. *Literary and scientific supplement to «New Time»* (Part 4) [in Ukrainian].
- Harasymczuk, R. (1939, January 30). For the preservation of folk culture. *New Time* (Part 20) [in Ukrainian].

Received: 12.01.2026

Accepted: 16.01.2026

Published: 12.03.2026